



REPUBLIKA SLOVENIJA  
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,  
GOZDARSTVO IN PREHRANO

UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA VARNO HRANO,  
VETERINARSTVO IN VARSTVO RASTLIN

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana

T: 01 300 13 00  
F: 01 300 13 56  
E: gp.uvhvvr@gov.si  
www.uvhvvr.gov.si

Številka: U0611-63/2023/3

Datum: 04.12.2023

UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA VARNO HRANO,  
VETERINARSTVO IN VARSTVO RASTLIN

DOKUMENT JE ELEKTRONSKO PODPISAN

Podpisnik: Branko Podpečan

Izdajatelj: Republika Slovenija

Številka certifikata: 85 2c dd 98 00 00 00 00 56 7d 14 33

Potek veljavnosti: 09.10.2024

Čas podpisa: 14:03, 04.12.2023

Ref. št. dokumenta: U0611-63/2023/3

**Zadeva: Poročilo o izredni verifikaciji uradnega nadzora na področju zaščite živali (goved) na OU Novo mesto.**

S sklepom št. št. U0611-63/2023 z dne 24. 11. 2023 in 29.11.2023 je direktor Inšpekcije UVHVVR imenoval komisijo za izvedbo izredne verifikacije oz. preverjanja zagotavljanja učinkovitosti, primernosti, nepristranskosti, kakovosti in doslednosti uradnega nadzora v postopkih uradnega nadzora na področju zaščite živali v OU Novo mesto. Komisija v sestavi Branko Podpečan, [REDACTED] je v postopku izredne verifikacije pregledala dokumente v zadevi: U06171-605/2023.

Izredna verifikacija je zaključena s stanjem presoje inšpekcijske zadeve na dan 30. 11. 2023.

I. Upoštevajoč vse ugotovitve iz zapisnika komisija ocenjuje:

Komisija ugotavlja, da je v postopku nadzora, pri zavezancu, ki je bil obravnavan zaradi kršitev dobrobiti živali, prišlo do neupoštevanja in kršenja temeljnih načel Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13, 175/20 – ZIUOPDVE in 3/22 – ZDeb) v nadaljevanju ZUP, in sicer **načela materialne resnice, načela varstva pravic strank in varstvo javnih koristi**, ter določb ZUP, ki določajo **pravila za pisanje zapisnika** 74. do 81. člen in 212. člen ZUP v povezavi s 43a. členom Zakona o zaščiti živali (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo, 21/18 – ZNOrg, 92/20, 159/21 in 109/23) v nadaljevanju ZZZiv, glede **pristojnih organov** ter kršitev določil 12. in 92. člena Zakona o veterinarskih merilih skladnosti (Uradni list RS, št. 93/05, 90/12 – ZdZPVHVVR, 23/13 – ZZZiv-C, 40/14 – ZIN-B in 22/18) v nadaljevanju ZVMS, glede zagotavljanje **sledljivosti pri premikih živali in specialnih določb upravnega postopka glede izreka ustne odločbe na kraju samem in njenega pisnega odpravka**.

Kršeno je bilo tudi **načelo sorazmernosti iz 7. člena** Zakona o inšpekcijskem nadzoru (Uradni list RS, št. 43/07 – uradno prečiščeno besedilo in 40/14).

V zapisniku z dne 20.11.2023, številka U06171-605/2023/9, so relativno dobro opisane razmere in stanje na pašniku, hlevu ter dvorišču. Zapisnik pa zelo na splošno in pavšalno navaja ugotovitve glede rejnega in zdravstvenega stanja živali. Pri ugotovitvah ni opredeljeno na katero žival se opis nanaša. Pri tem namesto **nedvoumnih identifikatorjev živali** uporablja izraze kot so »nekateri, ena krava ipd«. Presoja rejnega in zdravstvenega stanja živali iz obstoječe dokumentacije ni mogoča in odločitve o odvzemu živali, ki jo je sprejela uradna veterinarica, v nadaljevanju UV, **v tem smislu ni mogoče preskusiti**.

Pri izvajanju upravnih inšpekcijskih postopkov imajo pomembno vlogo temeljna načela upravnega postopka po ZUP in ZIN. Načela predstavljajo **postopkovne smernice**, njihova kršitev pa predstavlja bistveno postopkovno napako. V 7. členu ZUP je navedeno, da se pri odločanju o pravicah, obveznostih in pravnih koristih strank, nasproti njim uporabljajo tisti s predpisi določeni ukrepi, ki so zanje ugodnejši, če se z njimi doseže namen predpisa.

Glede na vse dostopne informacije iz dokumentov izhaja, da bi lahko bili cilji zakonodaje po izboljšanju dobrobiti živali na kmetiji stranke **doseženi z bistveno milejšimi ukrepi** kot je odvzem živali. Ukrep odvzema živali je bil v tem primeru uporabljen kot ukrep kaznovalne narave, kar ni smisel upravnemu inšpekcijskega postopka. Za izvajanje kaznovanja, kršitve zakonodaje ima inšpekcija na voljo prekrškovne postopke, ki jih je dolžna izvesti.

Kršene so tudi določbe ZUP, ki predpisujejo pravila za vodenje zapisnika v členih od 74 do 81 ZUP. Iz predpisanih pravil sledi, da mora zapisnik obsegati natančen in kratek potek ter vsebino v postopku opravljenega dejanja in danih izjav. Pri tem se mora zapisnik omejiti na tisto, kar se tiče same zadeve, ki je predmet postopka. V zapisniku se navedejo vse listine in drugi dokazi, ki so bili v kakršenkoli namen uporabljeni pri dejanju. Če je treba, se te listine oziroma drugi dokazi priložijo zapisniku. V skladu s petim odstavkom 76. člena ZUP se zapisnik piše med opravljanjem uradnega dejanja. Če se dejanje ne more končati isti dan, se vsak dan posebej vpiše v isti zapisnik tisto, kar je bilo tisti dan napravljeno in to podpiše. Iz zapisnikov ni mogoče ugotoviti dinamike nastajanje dokumenta, čeprav bi le ta po določilih 76. člena ZUP morala biti zabeležena.

Za izdajo odločbe v skrajšanem postopku tudi ni potrebno, da so dejstva nedvoumno ugotovljena, ampak zadošča že verjetnost, da so dejstva o ogrožanju zdravja živali verjetno izkazana oziroma, da je nevarnost verjetno izkazana v smislu 4. odstavka 144. člena ZUP in določila 3. in 4. odstavka 92. člena ZVMS. Ta dejstva iz vsebine zapisnika z dne 14.11.2023, ne izhajajo.

Komisija ni mogla preskusiti spoštovanja predpisanega osem dnevnega roka za izdajo pisnega odpravka ustne odločbe na zapisnik v skladu s 4. odstavkom 92. člena ZVMS, ker ni bilo mogoče ugotoviti, brez utemeljenega dvoma, kakšna je narava odločbe številka U06171-605/2023/20 z dne 22.11.2023.

V izreku odločbe je odločeno da se /.../, **odpravi** ustno odločbo na zapisnik z dne 14.11.2023, številka U06171-605/2023/9. Ni jasno kaj je s tem mišljeno ali gre za **»pisni odpravek«** v smislu 4. odstavka 92. člena ZVMS ali gre nemara za **»odpravo«** v katerem izmed pomenov po ZUP, kar je sicer popolnoma nesmiselno, ker organ prve stopnje nikjer nima pravice po »odpravi« odločbe. Pri odpravi odločbe gre vselej za postopanje organa druge stopnje oziroma sodišča, oziroma gre za ukrep v povezavi z izrednimi pravnimi sredstvi. Problem je še toliko večji, ker ustna odločba št. U06171-605/2023/9 z dne 14.11.2023 v spisu sploh ne obstaja. Obstaja neke vrste izrek ustne odločbe na zapisnik št. U06171-605/2023/1 z dne 14.11.2023 ter ustna odločba na zapisnik št. U06171-605/2023/9 z dne 20.11.2023, ki ma v besedilu izdano ustno odločbo na datum 14.11.2023, vendar kot je bilo omenjeno zgoraj ni jasno ali je ta odločba »odpravljena« ali gre za pisni odpravek.

Komisija ocenjuje, da **pisni odpravek ustne odločbe ni bil nikoli izdan** ker je ustna odločba (nezakonito) odpravljena in obstaja zgolj v zapisniku sestavljenem 20.11.2023 (dokument zaporedna št.9).

Izrek v odločbi U06171-605/2023/20 z dne 22.11.2023 pa se razlikuje od ustne odločbe zapisane v zapisniku št. U06171-605/2023/9 z dne 20.11.2023, ki je bil dokončan do 20.11.2023. Ta odločba pa je samostojna odločba in ni več v povezavi z ustno (odpravljeno) odločbo.

Odprava ustne odločbe (dokument št. 20 z dne 22.11.2023), prej ko je ta postala dokončna, je nezakonita in v nasprotju z 260. in 261. čl. ZUP. **Uradna oseba ni pristojna odpraviti lastne odločbe** ampak se ta odpravlja po nadzorstveni pravici (274. čl. ZUP).

Komisija meni, da nadzor ni skladen s cilji opredeljenimi v pravni podlagi. **Namen uradnega nadzora je zagotoviti izboljšanje dobrobiti živali, saj stanje v reji dejansko ni bilo primerno:** ni bilo zagotovljeno suho ležišče, zatočišče v primeru neugodnih vremenskih razmer, živali so stale v blatu, vodi in lastnih fekalijah. UV je sledila cilju zagotavljanja dobrobiti živali, vendar so bili **ukrepi za doseg cilja nesorazmerni glede na** ugotovitve pri uradnem nadzoru. Cilji opredeljeni v zakonodaji bi lahko bili doseženi z bistveno milejšimi ukrepi kot je odvzem živali.

Nameni in cilji uradnega nadzora so preveriti in zagotoviti skladnost stanja v reji z zakoni in podzakonskimi akti. Inšpektorji morajo opravljati svoje naloge tako, da pri izvrševanju svojih pooblastil posegajo v delovanje pravnih in fizičnih oseb le v obsegu, ki je nujen za zagotovitev učinkovitega inšpekcijskega nadzora, 7. člen ZIN. Pri izbiri ukrepov inšpektor ob upoštevanju teže kršitve izreče ukrep, ki je za zavezanca ugodnejši, če je s tem dosežen namen predpisa.

Navedba v zapisniku (dokument zaporedna št. 9): «Pri pregledu kraja samega je bilo ugotovljeno, da je /.../ od prejšnjega dne priredil stanje na kmetiji, saj je z dvema traktorjema s priključkom zaprl dovozno pot do obore, kjer so bile prejšnji dan živali in dostop do hleva. Poleg tega je govedo izpustil na pašnik, ki se nahaja v neposredni bližini.» Ugotovitev ni skladna z namenom pravne podlage in s cilji izvedbe uradnega nadzora. Cilj je vzpostavitev skladnosti reje z dobrobitjo živali v skladu z zakonodajo. Ravnanja zavezanca v postopku, ki jih je izvedel od 13.11.2023 do 14.11.2023 niso »prirejanje stanja« temveč kažejo na izboljšanje in verjetno pripravljenosti zavezanca, da razmere v reji uredi.

Komisija meni, da nadzor ni bil izveden v obsegu, ki ga predvideva pravna podlaga.

Nadzor identifikacije in registracije goved v času odvzema ni bil ustrezno izveden, posledično ni bila zagotovljena sledljivost pri premikih živali kot je predpisano v 12. členu ZVMS, da morajo živali pri premikih spremljati predpisani dokumenti. Ker je šlo po mnenju uradne veterinarke za nujen primer je dovoljeno opraviti premik v skladu z 2. odstavkom 17. člena Pravilnika o identifikaciji in registraciji goveda (Uradni list RS, št. 50/16 in 68/19) v nadaljevanju Pravilnik, ki določa, da se v nujnih primerih, ko je ogroženo življenje ali zdravje živali oziroma zaradi zaščite živali pred mučenjem, kar oceni veterinar, ki izvaja javno veterinarsko službo, **lahko opravi premik goveda brez potnega lista.** Če gre za neregistrirano govedo, ga je potrebno takoj oziroma še isti dan registrirati. Za premik v skladu s 17. členom Pravilnika UV ni izkazala zadostne mere ogroženosti življenja in zdravja živali.

Gre za najpomembnejši element, s čimer bi bil lahko verodostojno opravljen veterinarski pregled zdravstvenega stanja živali, ocena rejnega stanja vsake posamezne živali ter nadaljnje sledljivosti živali.

Navedba »Pri površnem pregledu živali je ugotovljeno, da so med njimi nekatere v zelo slabem rejnem stanju, posebno mlajše živali.«, v obrazložitvi odločbe, številka U06171-605/2023/20 z dne 22.11.2023, stran 2, zadnji odstavek, kaže, da UV ni ugotovila z gotovostjo dejansko rejno stanje živali. Komisija v nobenem sistemskem in materialnem predpisu ni našla določbe o možnosti izvajanja »površnega pregleda«.

Uradni nadzor na kraju samem je opravila ena UV. Organizacija uradnega nadzora ni bila predmet izredne verifikacije uradnega nadzora. Direktorju inšpekcije bo morala, pojasnila glede organizacije uradnega nadzora po prejemu prijave, podati direktorica OU Novo mesto v odzivnem poročilu v skladu z navodilom o izvajanju verifikacije uradnega nadzora.

*Navesti je potrebno, da ta zadeva v času poteka verifikacije uradnega nadzora še ni bila rešena in je zadeva v reševanju na prvi stopnji.*

II. Ocena učinkovitosti uradnega nadzora:

Zadeva	Ocena učinkovitosti
U06171-605/2023	Ni učinkovit

Priloga:

- Zapisnik.

Komisija:

Dr. Branko Podpečan, uradni veterinar, svétnik, predsednik komisije,

██████████ uradni veterinar svétnik, član,

██████████ dr.vet.med., uradni veterinar, svétnik, član.